

"Ramazan-ı Şerifte beş gün savm-ı visâl içinde gıda olarak,.. " Peygamber Efendimiz visal orucunu yasaklamasına rağmen Üstad ve ağabeyler niçin tutmuşlar?..

Soru Açıklaması:

"Ramazan-ı Şerifte beş gün savm-ı visâl içinde gıda olarak, ekmezsiz muhallebi üç kaşık ve beş altı kaşık da soğuk yoğurttan. Üçüncü gece, yarım kaşık muhallebi ve dördüncü gecesinde iftarda sulu şehriyeden beş kaşık ve beş kaşık sahurda, yine o şehriyeden ve yoğurttan üç dört kaşık su sayılmamak şartıyla şehriyeden beş dirhem, yoğurt süzülse on dirhem, muhallebi susuz altı yedi dirhem, beşinci gecede, tanesiz gibi gayet hafif şehriye beş altı kaşık, sahurda altı yedi kaşık pirinç çorbası, mecmuu otuz dirhem (96 gr.) gıdayla beş gün savm-ı visâli, teravih noksan olarak sair vazifelerin yapılması, Risale-i Nur şakirtlerini ihata eden inâyetin harikalarından bir kerametini gördük."(1)

Bu mektupta Üstad ve talebelerinin beş gün üst üste visal orucu tuttuğu geçiyor. Lakin Efendimiz Hz. Peygamber (asm) visal orucunu yasakladığında ashâb-ı kirâm: "Yâ Rasûlullah! Ama sen visal orucu tutuyorsun?" dediklerinde, Hz. Peygamber: "**Ben sizin gibi değilim. Çünkü ben Rabbim tarafından doyurulur ve sulanırım.**" buyurmuştur. (Müslim, Siyam, 56, 57) hadisi var.

- O zaman burada bir yanlışlık yok mudur? Neden visal orucu tutmuşlar ki?

Cevap:

Visal orucunun tutulup tutulmayacağı konusu alimler arasında ihtilafıdır. Ulemanın ihtilafına sebep olan noktalardan birisi, sahabîlerden ve tabiûndan bazılarının visal orucu tutmalarıdır.

Meselâ, Abdullah b. Zübeyr (ö. 73/692)'in on beş gün visal orucu tuttuğu nakledilmektedir. Âmir b. Abdillâh b. Zübeyr'in Ramazanın on altı ve on yedinci günlerinde visal yaptığı, hiçbir şey yemeyip içmemek suretiyle orucuna devam edip, sonra yağ ile iftar ettiği nakledilmiştir. Kendisine niçin böyle yaptığı sorulduğunda "**Yağ bağırsaklarımı ıslatıyor ve su cesedimden çıkıyor.**" cevabım vermiştir. (2).

Ahmed b. Hanbel (ö. 241/855) bazı Mâlikî fukahası, İbn Huzeyme (ö. 311/924), İbnü'l-Münzir (ö. 309/911) de sahurdan sahura visal orucunu caiz görmüşlerdir.

Visal orucuna devam edenler Hz. Peygamber (asm)'in nehyettikten sonra ashabıyla visal orucu tuttuğunu, dolayısıyla bu nehyin haram kılma manasını ifade etmediğini ve onlara rahmet olması kendilerinden bazı şeylerin hafifletilmesini ifade ettiğinden hareket etmek suretiyle kendisine güç gelmeyen ve Ehl-i kitaba benzemeyi kastedmeksizin visal orucu tutulabileceğini kabul etmektedirler.(3).

Bu durumda iki ihtimal olabilir:

Birincisi, Üstadımızın savm-ı visal tutması ve tutturması, caiz diyen alimlerin görüşüne göre olabilir.

İkincisi, Üstadımız tam bir visal orucu değil, çok az bir gıda ile oruç tuttuğundan bahsediyor ve bu durumu savm-ı visale benzetiyor. Savm-ı visal de hiçbir gıda almadan oruçların arası bağlanır, oysa Üstad ve talebeleri çok azda olsa gıda almışlar.

Dipnotlar:

(1) bk. [Kastamonu Lahikası, \(67. Mektup\)](#)

(2) bk. İbn Hacer, *Fethu'l-Bârî*, Beyrut, t.y, (Dârü'l-Fikr), IV, 204; Ahmed Davudoğlu, *Sahih-i Müslim Tercemesi ve Şerhi*, İstanbul 1977, VI, 74.

(3) bk. İbni Hacer, *a.g.e.*, IV, 204.